

Accountantsverslag

Gemeente Doetinchem
Boekjaar 2024

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Doetinchem
Postbus 9020
7000 HA DOETINCHEM

Onderwerp: Accountantsverslag 2024
Kenmerk: 2506-08591
Datum: 23 juni 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2024 van gemeente Doetinchem, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 23 juli 2024, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan. Het accountantsverslag bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van onze werkzaamheden. De bevindingen in dit verslag zijn afgestemd met de ambtelijke organisatie en het college.

Wij hebben u op 23 juni 2025 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2024.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) B.V.

M.C.J.M. Bekker RA

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting
2. Opdracht, scope en uitkomsten
3. Financiële positie
4. Belangrijkste bevindingen
5. Bevindingen interne beheersing
6. Overige onderwerpen
7. Bijlagen

1

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring verstrekt.

Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.

Uit onze controle met betrekking tot ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid blijkt één ongecorrigeerd controleverschil van € 219.000 als gevolg van een lagere verwachte stijging van de grondopbrengsten voor een deel van de woningbouwcomplexen in de grondexploitatie dan dat het referentiemateriaal ondersteunt. Het controleverschil blijft overigens (ruim) binnen de goedkeuringstoleranties.

Wij hebben bij de controle van de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) boven de rapporteringsgrens geconstateerd.

Daarnaast merken wij op dat het aantal te verantwoorden regelingen zich lijkt te stabiliseren. Ten opzichte van voorgaand jaar is het aantal te verantwoorden regelingen marginaal afgenomen. (2023: 45 regelingen, 2024: 43 regelingen). Evenwel heeft het grote aantal regelingen wederom een extra inspanning van zowel de organisatie als van ons gevraagd.

De gemeente heeft er bewust voor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag, ondanks dat dit als gevolg van het uitblijven van de formele wijziging van de BBV en BADO in formele zin nog niet verplicht is. Op deze wijze is invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen, zoals de wetgever had beoogd. Bovendien wordt invulling gegeven aan de lokale afspraken tussen het college en de gemeenteraad, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen. Tevens kunnen de provincie en het Rijk gebruik maken van de opgenomen verantwoording.

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat de stijgende lijn in de aanlevering van stukken en de beantwoording van vragen die voorgaande jaren is ingezet, deze controlecyclus is doorgezet. Het controleproces is weer beter gelopen dan voorgaand jaar. Wij hebben op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie samengewerkt. In lijn met voorgaand jaar nemen we in de evaluatie met de organisatie de verbeterpunten van beide kanten mee om zodoende onze dienstverlening nog verder te verbeteren.

Bestuurlijke samenvatting

Het totaal van de rechtmatigheidsbevindingen van het college in 2024 komt uit op € 12,97 miljoen. Daarmee overschrijdt het college de door u vastgestelde verantwoordingsgrens. De bevindingen zien enerzijds toe op een overschrijding van de lasten en kredieten (€ 11,22 miljoen). Deze overschrijdingen zijn nagenoeg geheel (€ 11,08 miljoen) passend binnen het beleid en de afspraken tussen raad en college. Daarmee zijn deze overschrijdingen als acceptabel aangemerkt. Anderzijds hebben de rechtmatigheidsbevindingen betrekking op het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsregels (€ 1,75 miljoen). Wij adviseren u kennis te nemen van de toelichting die het college opgenomen heeft in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 in overeenstemming zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2024 van de gemeente Doetinchem voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Inzake de kosten Jeugdwet en de Wmo nieuwe taken steunt de gemeente voor het vaststellen van de prestatielevering (deels) op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en Wmo een onzekerheid van € 2.730.100.

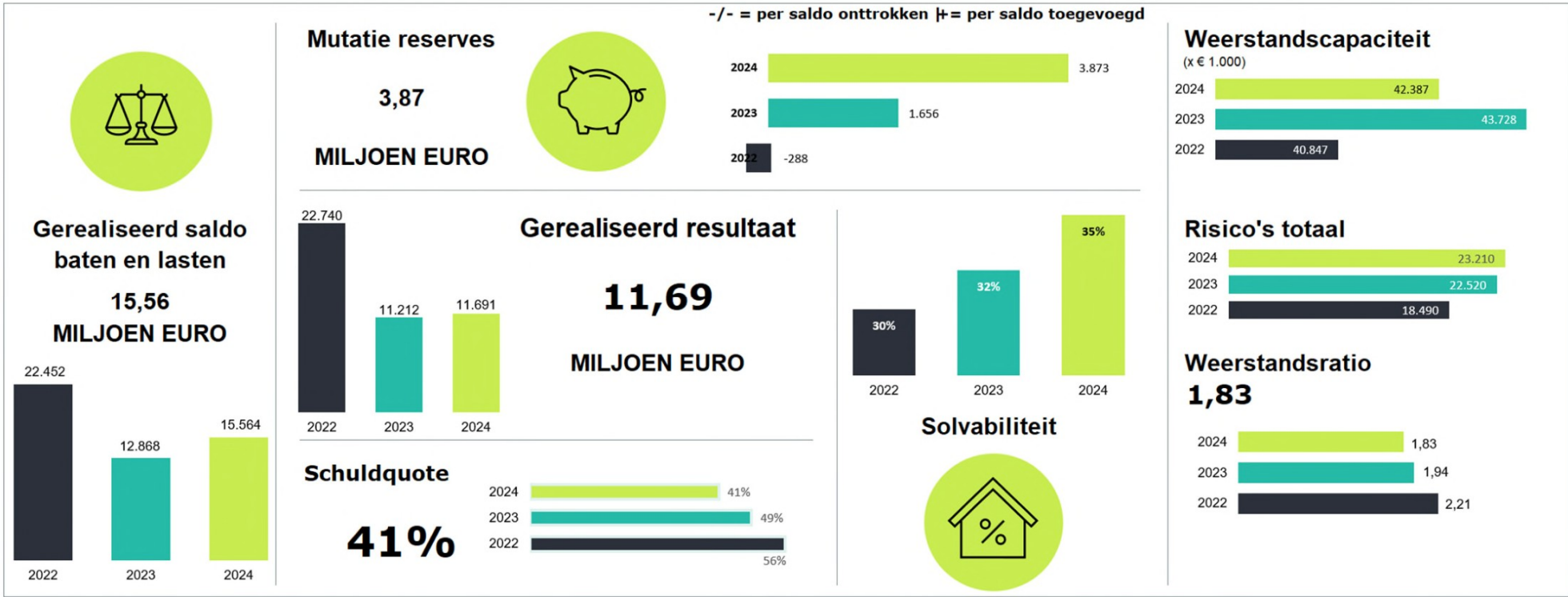
De gemeente heeft de totale kosten inzake de PGB budgetten gebaseerd op de schatting van de SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. De gemeente heeft derhalve zelf werkzaamheden uitgevoerd op de levering.

Het boekjaar 2024 sluit met een financieel resultaat van € 11,69 miljoen (voordelig), waar dit in 2023 € 11,21 miljoen (voordelig) bedroeg. De totale vermogenspositie van de gemeente bedraagt € 123,17 miljoen (2023: € 107,61 miljoen) met een solvabiliteitsratio van 35% (2023: 32%). De vermogenspositie is dan ook gezond te noemen. Het college concludeert in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing dat de weerstandscapaciteit toereikend is om de geïdentificeerde risico's op te vangen.

Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringswaarden

Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 23 juli 2024 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2024. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 3.302.000. Het materialiteitspercentage van 1% sluit aan op het door de gemeenteraad op 13 februari 2025 vastgestelde Controleprotocol 2024 dat van toepassing is op boekjaar 2024.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 3.302.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 9.906.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie voor fouten	€ 165.100

De toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording, zijn vastgelegd in de door de raad op 28 maart 2024 vastgestelde Verordening tot eerste wijziging van de Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023. Dit leidt ertoe dat de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de volgende toleranties:

	Grondslag	Bedrag
Verantwoordingsgrens	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 9.906.000
Rapporteringstolerantie	5% van de verantwoordingsgrens	€ 495.300

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Waardering van uw grondexploitatie;
- Prestatielevering inkopen;
- Onterechte handmatige betalingen waardoor de lasten ten onrechte zijn verantwoord;
- Onterechte betalingen door middel van batchbetalingen waardoor de lasten ten onrechte zijn verantwoord;
- Wet Normering Topinkomens;
- Prestatielevering sociaal domein;
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels;
- Het risico dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening geen getrouw beeld geeft doordat onrechtmatigheden onvolledig zijn verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het onderdeel aanbestedingsrechtmatigheid.

Uitkomsten

Wij hebben bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring voor de getrouwheid afgegeven.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de interne beheersing inclusief de IT-omgeving, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole, beoordeeld. Wij merken daarbij op dat onze werkzaamheden niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de interne beheersing van de organisatie als geheel. Onze rapportages naar aanleiding van de interimcontrole (management letter en board letter) bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in de interne beheersing, die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

Naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben wij een managementletter opgesteld. De management letter hebben wij op 4 februari 2025 toegelicht in de auditcommissie. De board letter is op 19 februari 2025 met een raadsmededeling met de gemeenteraad gedeeld.

Wij zien dat de gemeente belangrijke verbeterlagen heeft gemaakt, waardoor vijf van de elf eerder gerapporteerde bevindingen zijn afgewikkeld. Denk hierbij aan de periodieke controle van de volledigheid van de parkeeropbrengsten, controle op salarismutaties door de teamleider A&I, de aanscherping van het beleid en monitoring hierop in het inkoop- en subsidieproces (zowel ontvangen als uitgaande). Er resteren nog belangrijke verbeterpunten die de effectiviteit en efficiency verder kunnen versterken.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Frauderisico's en continuïteit

Onze controleverklaring over boekjaar 2024 bevat, gelijk aan voorgaand jaar, een verplichte paragraaf over onze werkzaamheden met betrekking tot fraude en een met betrekking tot continuïteit. Hierna wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controleaanpak inspeelt op risico's ten aanzien van fraude en continuïteit en worden de uitgevoerde werkzaamheden toegelicht. De mate van detail en de omvang van de rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring hangen onder meer af van de onderkende risico's, de omvang en aard van de organisatie alsmede de bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden.

Frauderisico - Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt

Het college dan wel het management bevindt zich vanuit haar rol binnen de organisatie in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het op basis van hiërarchie in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die

wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Dit risico ziet in onze optiek met name toe op het verschuiven tussen verschillende budgetten. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Wij hebben geen fraudesignalen of fraudes geconstateerd.

Frauderisico - Het risico dat inkoopfacturen niet in overeenstemming zijn met de geleverde prestatie omdat de prestatie niet is ontvangen

Wij hebben vastgesteld dat in de factuurafhandeling functiescheiding is aangebracht tussen voorcodeerders en budgethouders. De voorcodeerder is echter niet altijd de prestatieontvanger.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Nu kan het in situaties zo zijn dat de voorcodeerder voor het vaststellen van de prestatielevering navraag doet bij de budgethouder aangezien die tevens prestatieontvanger is, waardoor de facto de functiescheiding wordt opgeheven.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd in de vorm van een statistische steekproef op de verantwoorde lasten uit inkopen waarbij voor elke waarneming op basis van onderliggende stukken is vastgesteld dat de prestatie (zowel de prijs component als de hoeveelheid component) onderbouwd is.

Frauderisico - Het risico dat handmatige betalingen uitgevoerd worden aan niet-rechthebbenden

Het risico ziet toe op handmatige betalingen waarbij betalingen niet via de reguliere crediteurenadministratie en de daaruit voortvloeiende betaallijsten gedaan worden, maar waarbij handmatig bankrekeningnummers worden ingevuld. Hierdoor bestaat de gelegenheid om via handmatige betalingen bewust betalingen aan onjuiste bankrekeningnummers te doen om zo gelden

aan de organisatie te onttrekken.

Met betrekking tot het uitvoeren van handmatige betalingen hebben wij gegevensgerichte deelwaarnemingen op de handmatige betalingen uitgevoerd. Hierbij hebben wij vastgesteld dat de verantwoorde handmatige betalingen betaald zijn aan het juiste bankrekeningnummer.

Frauderisico – Het risico dat batchbetalingen uitgevoerd worden aan niet-rechthebbenden

Dit risico ziet toe op het onjuist doorvoeren van mutaties met betrekking tot rekeningnummers in de crediteurenstambestanden om zo gelden aan de organisatie te onttrekken. De gemeente kent een procedure waarbij een collegiale toetsing plaatsvindt op de mutaties van crediteurengegevens, maar omdat er beperkingen zijn geconstateerd met betrekking tot autorisatie in de financiële applicatie kunnen wij hier niet op steunen.

Met betrekking tot het uitvoeren van batchbetalingen hebben wij derhalve gegevensgerichte deelwaarnemingen op de batchbetalingen uitgevoerd. Hierbij hebben wij vastgesteld dat mutaties van de crediteurenstamgegevens juist zijn doorgevoerd.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Overall constateren wij dat fraude en fraudepreventie een onderdeel is waar de gemeente actief mee bezig is. Het college heeft een integriteitsbeleid en een klokkenluidersregeling geïmplementeerd en beschikt over een interne frauderisicoanalyse waarin frauderisico's worden geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen gedefinieerd zijn om deze frauderisico's te mitigeren.

Continuïteit

Als onderdeel van de vereisten voor de nieuwe controleverklaring hebben wij ook de continuïteitsveronderstelling getoetst. Voor gemeenten geldt dat vanwege de onbegrensde leencapaciteit bij de BNG (en daardoor altijd aanwezige liquiditeit) per definitie geen onzekerheid kan bestaan over de continuïteitsveronderstelling. Naast feitelijke discontinuïteit is ook de mate waarin de gemeente zelfstandig en autonoom (financieel) beleid kan voeren een belangrijke veronderstelling. De provincie Gelderland heeft in haar schrijven van 30 januari 2025 de gemeente onder regulier (repressief) toezicht geplaatst, aangezien de begroting 2025 reëel en structureel sluitend is. Dit geldt ook voor de jaarschrijven 2026 en 2028. Voor 2027 is het resultaat

nagenoeg nihil. Wij merken op dat in de begroting 2025 nog een niet volledig uitgewerkt pakket taakstellende bezuinigingen was opgenomen. Deze hebben met de onlangs gepresenteerde perspectiefnota een verdere uitwerking gekregen. Wellicht ten overvloede merken wij op dat het van belang is de realisatie van de bezuinigen zoals in de meest recente tussenrapportage zorgvuldig te blijven monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen. Evenwel geven de financiële kengetallen inclusief het weerstandsisico geen reden tot twijfel of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Financiële positie

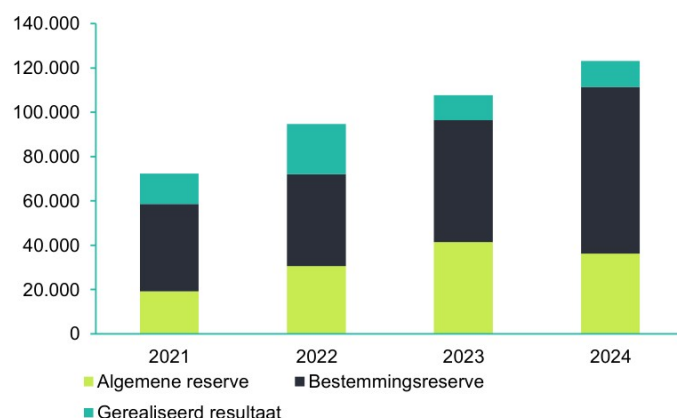

3. Financiële positie

Vermogenspositie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2024 volgens de jaarrekening € 123,17 miljoen.

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

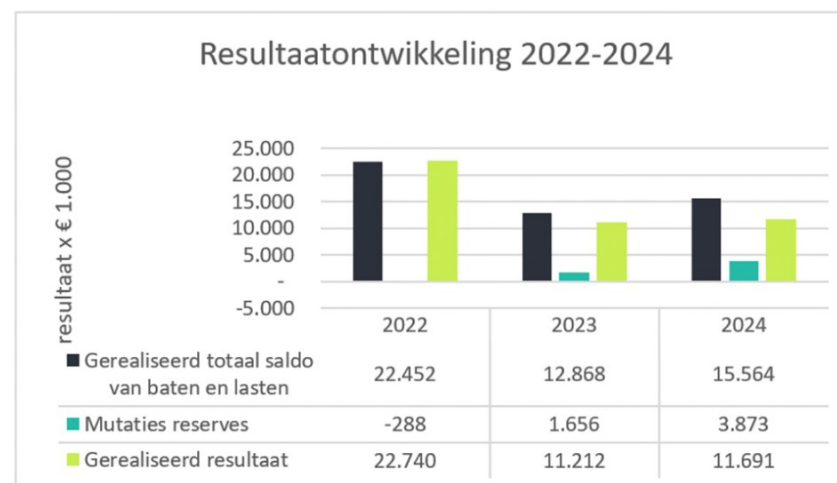

Van de totale reserves ter hoogte van € 111,48 miljoen is € 36,23 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze algemene reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gedaald met € 5,11 miljoen. Per saldo zijn de bestemmingsreserves gedurende 2024 gestegen met € 3,87 miljoen. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 11,69 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat vóór mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 15,56 miljoen positief. In de primitieve begroting was rekening gehouden met een voordelig resultaat van € 4,47 miljoen.

Ter illustratie en aanvullende informatie geven wij u in het hierna opgenomen overzicht de ontwikkeling van het resultaat ("gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten" en "gerealiseerde resultaat") weer over de jaren 2022 tot en met 2024.

3. Financiële positie

Wij constateren dat in meerjarenperspectief positieve resultaten worden-gerealiseerd, zowel operationeel (saldo van baten en lasten) als onder aan de streep (“gerealiseerde resultaat”). De forse omvang van deze positieve resultaten worden alle jaren in belangrijke mate beïnvloed door incidentele posten. Voor 2022 en 2023 waren er forse meevallers als gevolg van de middelen ontvangen voor de-opvang van Oekraïense vluchtelingen. Voor 2024 geldt eveneens dat de voordelen nagenoeg volledig incidenteel van aard zijn.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht-van baten en lasten in uw jaarrekening.

Ravijnjaar

Vanaf 2026, het zogeheten ravijnjaar, dreigt een groot financieel tekort voor Nederlandse gemeenten. Het dwingt gemeenten tot moeilijke keuzes: vasthouden aan bestaande taken en voorzieningen of ingrijpende hervormingen doorvoeren.

Op 19 december 2024 is de notitie structurele baten en lasten van de commissie BBV gepubliceerd. Nieuw hierin is de mogelijkheid om het surplus van de algemene reserve in te zetten als (structurele) bate in de begroting.

Dit surplus is het deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente met ingang van 1 januari 2024 jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele bate bestempeld en is daarmee ook een uitzondering op de regel dat reservemutaties incidenteel zijn. Het weerstandsvermogen moet daarbij dan wel, naar het oordeel van de toezichthouder, voldoende zijn.

Voor boekjaren 2025-2028 zijn in de meerjarenbegroting positieve operationele resultaten (saldo van baten en lasten) geraamd. Dit is met inbegrip van diverse taakstellende besparingen. Wellicht ten overvloede merken wij op dat niet alleen het formuleren van haalbare besparingen van groot belang is, maar dat ook de monitoring van de realisatie van de ombuigingen essentieel is.

3. Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gegeven van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetal	Gemeente		Landelijk	
	2024	2023	2024*	2023
Netto schuldquote	41%	49%	57%	38%
Netto schuldquote gecorrigeerd	36%	43%	51%	32%
Solvabiliteit	35%	32%	35%	39%
Grondexploitaties	12%	15%	7%	6%
Belastingcapaciteit	88%	79%	101%	100%
Structurele exploitatieruimte	4,6%	1,0%	2,0%	3,3%

* = op basis van begroting

Het kengetal **schuldquote** is gedaald ten opzichte van 2023, hetgeen een positieve ontwikkeling is. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Voor de schuldquote geldt een signaalwaarde van 130 en bij percentages tussen de 100 en 130 is voorzichtigheid gevraagd. De schuldquote van de gemeente Doetinchem blijft ruim onder de signaalwaarden en is beter dan het landelijke begrote gemiddelde voor 2024.

3. Financiële positie

De **solvabiliteit** neemt toe naar 35% in 2024. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Aan de bovenkant oordeelt het VNG dat een solvabiliteit boven de 50% als zeer goed aan te merken is. De gemeente Doetinchem kent derhalve een solide financiële positie.

Het kengetal **grondexploitaties** geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De daling wordt veroorzaakt door het feit dat de boekwaarde ultimo 2024 lager is dan in 2023. Dit betreft een momentopname.

Het kengetal **belastingcapaciteit** laat de lastendruk in de gemeente Doetinchem ten opzichte van het landelijk gemiddelde zien. Geconstateerd kan worden dat dit het gemeentelijke kengetal in 2024 lager ligt dan het landelijke (begrote) gemiddelde, hetgeen als positief moet worden gezien. Hier zit, mocht dat nodig zijn, ruimte om aanvullende baten te genereren.

Op basis van het kengetal **structurele exploitatieruimte** blijkt dat er structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Op basis van de begroting 2025-2028 komt dit cijfer volgende jaren onder druk te staan en de verwachting is dat, bij ongewijzigd beleid, deze zal voor 2026 tot en met 2028 0% zal zijn.

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's.

Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserve.

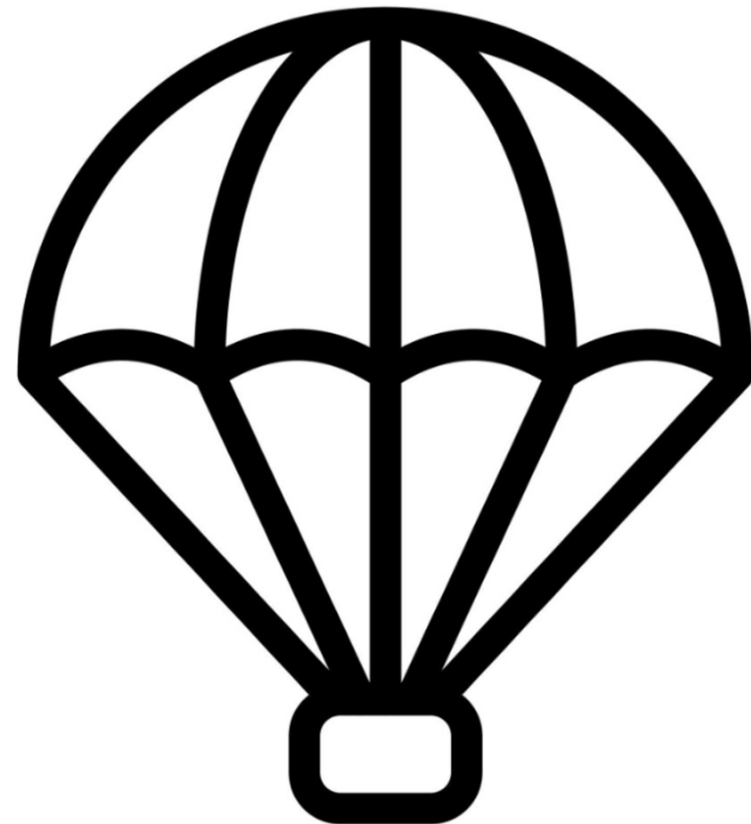
	2024	2023	2022
Weerstandscapaciteit	€ 42.387	€ 43.728	€ 40.847
Risico's	€ 23.210	€ 22.520	€ 18.490
Weerstandsratio	1,83	1,94	2,21

3. Financiële positie

Er is sprake van een daling van 3,1% van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2024 ten opzichte van 2023. In 2023 was nog sprake van stijging (7,1%) ten opzichte van 2022. Uw gemeente heeft vervolgens op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 23,21 miljoen (2023: € 22,52 miljoen).

Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een stijging van de gekwantificeerde risico's met € 0,69 miljoen (3,1%). De stijging van de gekwantificeerde risico's wordt met name veroorzaakt door het toegevoegde risico met betrekking tot de IT infrastructuur (€ 1 miljoen).

De daling van de beschikbare weerstandscapaciteit en de stijging van de benodigde weerstandscapaciteit (als gevolg van stijging van het risico) leiden ertoe dat de ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2024 verslechterd is van 1,94 naar 1,83. Overigens is dit nog altijd boven de door de gemeente bepaalde boven norm van 1,50.

4

Belangrijkste bevindingen

4. Belangrijkste bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Met het goedkeuren van een aanpassing van de Gemeentewet door de Eerste Kamer op 27 september 2022 is de verplichting voor de accountant om een oordeel te geven over rechtmatigheid uit de wet gehaald. Sinds voorgaand jaar wordt een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording legt het college zelf verantwoording af over rechtmatigheid. Dit doet het college door zelf een oordeel te geven of de totstandkoming van de lasten, de baten en de balansmutaties in overeenstemming is met de door de gemeenteraad vastgestelde kaders. Deze kaders liggen vast in de begroting en de gemeentelijke verordeningen alsook in bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole en oordeelsvorming in de controleverklaring is echter nog altijd niet aangepast. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) bevatten nog niet de verplichting tot het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording.

De gemeente heeft er evenwel voor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag. Dat is ook zo vastgelegd in de vigerende gemeentelijke financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet). Op deze wijze heeft de gemeente invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen, zoals de wetgever had beoogd. Bovendien wordt zo invulling gegeven aan de lokale afspraken tussen het college en de gemeenteraad, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen. Tevens kunnen de toezichthouder en het Rijk gebruik maken van de opgenomen verantwoording.

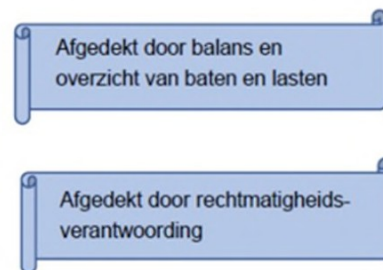
Alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de door u als raad vastgestelde verantwoordingsgrens van 3% (€ 9,91 miljoen) worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd. Ons getrouwheidsoordeel over het getrouwe beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten, lasten als van de activa en passiva ziet ook toe op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee op de juistheid en volledigheid van de in de rechtmatigheidsverantwoording vermelde rechtmatigheidsfouten.

4. Belangrijkste bevindingen

Bij het verantwoorden over de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening zijn negen rechtmatigheidscriteria van toepassing. Zes criteria (kunnen) direct van invloed zijn op de posten in de balans en de staat van baten en lasten (zien toe op getrouwheidsaspecten inzake grootte en de samenstelling van zowel de baten en de lasten als van de activa en passiva) en drie criteria zien uitsluitend toe op specifieke rechtmatigheidsaspecten van de baten, lasten en balansmutaties en raken niet de grootte en samenstelling. Het college is verantwoordelijk voor alle negen criteria; in de jaarrekening van het college worden deze afgedekt langs de volgende lijnen:

- Calculatiecriterium
- Valueringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium
- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Op grond van Kadernota rechtmatigheid wordt over de criteria die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening niet gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. In de rechtmatigheidsverantwoording komen dus alleen de drie rechtmatigheidscriteria tot uitdrukking die aanvullend zijn op de criteria die ook gelden voor getrouwheid, te weten: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium

De rechtmatigheidsverantwoording bevat belangrijke informatie voor het (politieke) verantwoordingsdebat van de gemeenteraad met het college. U stelt als raad met het vaststellen van de begroting de budgettaire kaders voor de uitgaven, investeringen en reservemutaties vast. Met het vaststellen van de Verordening tot eerste wijziging van de Financiële verordening gemeente Doetinchem 2023 op 28 maart 2024 heeft u vastgelegd op welke wijze binnen uw gemeente om moet worden gegaan met begrotingsoverschrijdingen en welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel).

4. Belangrijkste bevindingen

In de Kadernota rechtmatigheid beveelt de commissie BBV daarnaast aan dat het college de afwijkingen op het begrotingscriterium nader toelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag. Er is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als het college:

1. bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt en de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast;
2. toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves doorvoert die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld; en
3. als bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot (3) en deze niet tijdig gemeld zijn.

Wij hebben vastgesteld dat er lastenoverschrijdingen ten opzichte van de geautoriseerde begroting op 2 begrotingsonderdelen zijn (€ 11,08 miljoen). De overschrijdingen op de kredieten bedragen € 138.000. In de financiële verordening is door u afgesproken met het college in welke gevallen een begrotings- of kredietoverschrijding acceptabel is. Op basis van de afspraken is, van de € 11,21 miljoen aan overschrijdingen € 11,08 miljoen als acceptabel aan te merken.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op voorwaarden die gelden voor de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit externe- en interne regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur voor zover deze relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid. In het door u vastgestelde normenkader is een inventarisatie van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving opgenomen. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden bij financiële beheershandelingen leidt tot een onrechtmatigheid die het college moet toelichten in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens (op basis van individuele en/of cumulatieve onrechtmatigheden) wordt overschreden.

Een belangrijk onderdeel van het voorwaardencriterium is de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Europese aanbestedingswetgeving is complexe materie en het blijkt in de praktijk moeilijk volledig te beheersen. De gemeente heeft dit ook onderkend en heeft derhalve een spendanalyse uitgevoerd.

4. Belangrijkste bevindingen

Uit de controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor 19 gemeentelijke overeenkomsten met een inkoopwaarde van in totaal € 1,75 miljoen niet de juiste procedure is gevolgd. Wij hebben de gemeentelijke controlewerkzaamheden inhoudelijk beoordeeld en delen deze conclusie. Naast deze financiële onrechtmatigheden zijn er bij 67 andere inkoopdossiers formele rechtmatigheidsfouten vastgesteld. Wij adviseren u naar aanleiding van deze bevindingen de interne procedures nadrukkelijk onder de aandacht te brengen en waar nodig ook de procedures aan te scherpen.

Er zijn tot slot ook voorwaarden waar geen mogelijk financieel gevolg aan is verbonden. Dan is er sprake van een formele rechtmatigheidsfout. Deze situatie doet zich ook voor bij het niet naleven van de Kasgeldlimiet en Renterisiconorm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Maar ook bij bijvoorbeeld het niet naleven van de termijnen van de subsidieverordening. Volgens een stellige uitspraak van de Commissie-BBV betreffen deze afwijkingen van het voorwaardencriterium formele rechtmatigheidsfouten die in de paragraaf bedrijfsvoering worden

gerapporteerd. Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening. Een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is dus hiervoor niet noodzakelijk.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het college is verantwoordelijk voor het inrichten van effectieve maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregels om overheidssubsidies en bijdragen te ontvangen dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Deze maatregelen hangen veelal samen met de interne beheersing ter borging van het voorwaardencriterium. Het college heeft een Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. Deze is in november 2023 door het college vastgesteld. Het college heeft een uitspraak gedaan in hoeverre het M&O-beleid feitelijk wordt nageleefd en of de getroffen maatregelen effectief werken. Hieruit zijn geen zaken naar voren gekomen die gerapporteerd moeten worden.

4. Belangrijkste bevindingen

Gezien het feit dat de bevindingen inzake begrotingsrechtmatigheid (€ 11,21 miljoen) en het voorwaarden criterium (€ 1,75 miljoen) gezamenlijk boven de verantwoordingsgrens uitkomen heeft het college terecht geconcludeerd in de rechtmatigheidsverantwoording dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van € 9,91 miljoen.

Grondexploitatie

Ten opzichte van 31 december 2023 is de balanswaarde van de post grondexploitatie gewijzigd van € 49,78 miljoen naar € 42,09 miljoen. De wijziging van de boekwaarde gedurende 2024 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	49.781	37.500
Investerings	7.959	16.332
Grondverkoop	-14.738	-6.699
Tussentijdse winstneming / afgesloten projecten	3.328	4.429
Mutatie verliesvoorziening	-4.154	-1.781
Boekwaarde per 31 december	42.086	49.781

Ontwikkeling 2024

In 2024 is voor € 14,74 miljoen aan gronden verkocht. Deze verkochte gronden bevinden zich voornamelijk op Wijnbergen de Kwekerij, Iseldoks en Heideslag. Aan investeringen is in 2024 € 7,96 miljoen uitgegeven. In totaal zijn er nog € 62,28 miljoen aan opbrengsten te realiseren en € 32,47 miljoen aan kosten. Daarvan komt € 5,57 miljoen aan opbrengsten en € 10,55 miljoen aan kosten voor rekening van de Laborijnlocatie. Dit complex is in 2024 nieuw in exploitatie genomen. Op deze grondexploitatie wordt een tekort verwacht van € 3,50 miljoen. Dit bedrag is, in lijn met de verslaggevingsregels, toegevoegd aan de voorziening voor verlieslatende complexen. Dit heeft er mede toe geleid dat deze voorziening ten opzichte van 2023 met € 4,15 miljoen is toegenomen. Onderstaand is de ontwikkeling van de verliesvoorziening in kaart gebracht:

(x € 1.000)	2024	2023
Stand voorziening per 1 januari	8.354	6.573
Mutatie	4.154	1.781
Stand voorziening per 31 december	12.508	8.354

4. Belangrijkste bevindingen

De parameters voor de grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door uw gemeente gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst.

Kostenstijging

In de actualisatie van de grondexploitaties per 1-1-2025 is voor de planontwikkelingskosten alsook bouw- en woonrijp maken een kostenstijging van 3% gehanteerd. De kostenstijging is plausibel en ligt in lijn met de benchmark voor de komende jaren, maar vanaf 2028 gaan de meeste benchmarks uit van 2%. Aangezien deze op de middellange termijn meestal uitgaan van het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Deze parameter is derhalve zeer voorzichtig. In dat tijdvak lopen de meeste complexen niet meer dan wel bevindingen deze zich in de afrondende fase waardoor de impact beperkt blijft en binnen de schattingsbreedte valt. Gezien de ontwikkelingen in de markt is het in onze optiek evenwel van belang dit goed

te blijven volgen.

Opbrengstenstijging

Ondanks de ontwikkeling van de marktprijzen per balansdatum houdt de gemeente Doetinchem op basis van marktinformatie voor 2024 alsook voor de middellange termijn jaar uit voorzichtigheid geen rekening met opbrengstenstijgingen. Enkel voor de Laborijnlocatie wordt rekening gehouden met 2%. Voor bedrijventerreinen is dit in lijn met de benchmarks. Voor woningbouw is dit echter voor de kavels, waar nog geen optieovereenkomsten of koopovereenkomsten voor zijn getekend, op basis van referentiemateriaal te conservatief. De impact hiervan is berekend op € 219.000 en dit is door ons meegenomen in onze foutenevaluatie als ongecorrigeerd controleverschil.

Rekenrente

Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 1,65%. De rekenrente is gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van gemeente Doetinchem. Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. Wij achten deze parameter evenwichtig.

4. Belangrijkste bevindingen

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

Sociaal Domein

De gemeente Doetinchem voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken in eigen beheer worden uitgevoerd. Enige uitzondering is het gedwongen onderbrengen van het beheer van de PGB's bij de Sociale verzekeringsbank. Hiernaast hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden.

Onderdeel	Uitvoerder	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Laborijn	Delegatie
WSW	Laborijn	Delegatie
Jeugdwet	Zelfstandig	n.v.t.
Wmo	Zelfstandig	n.v.t.
Pgb's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering

Uitkeringen (Participatiewet)

Uw gemeente heeft de uitvoering uitbesteed aan Laborijn. Wij hebben vastgesteld dat de lasten zijn besteed in overeenstemming met wet- en regelgeving en aansluiten op de door de gemeenschappelijke regeling verantwoorde lasten.

WSW

Uw gemeente heeft de uitvoering uitbesteed aan Laborijn. Wij hebben vastgesteld dat de lasten zijn besteed in overeenstemming met wet- en regelgeving en aansluiten op de door de gemeenschappelijke regeling verantwoorde lasten.

4. Belangrijkste bevindingen

Jeugdwet en Wmo - Zorg in natura

De uitvoering van deze taken vindt plaats binnen de gemeente. Binnen de zorgregio zijn zorgleveranciers gecontracteerd, die in opdracht van de gemeente zorg leveren aan cliënten. De verantwoording van de daaruit voortvloeiende lasten vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente, waardoor ook de eindverantwoordelijkheid voor de controle van de prestatielevering uiteindelijk bij de gemeente berust. De gemeente is echter niet de prestatieafnemer. Met de (grote) zorgaanbieders is daarom afgesproken dat zij op basis van het controleprotocol van Ketenbureau i-Sociaal Domein (iSD) een controleverklaring verstrekken over de juistheid en volledigheid van de geleverde en gedeclareerde zorg in natura (hierna: ZIN) over het betreffende boekjaar. Deze (goedkeurende) controleverklaringen heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat alle gefactureerde zorg conform indicatie is geleverd en gefactureerd, voor de juiste prijs is gefactureerd en aan een inwoner van de gemeente is verstrekt.

Ondanks de tijdige uitvraag van de controleverklaringen heeft uw gemeente nog niet van alle zorgaanbieders een controleverklaring ontvangen. Eveneens is niet bekend wanneer deze controleverklaringen wel beschikbaar zijn voor uw gemeente. Daarbij komt dat geen controle-

verklaringen worden ontvangen van aanbieders met minder dan € 125.000 omzet.

Het voorgaande zorgt voor onzekerheden op het gebied van de juistheid en volledigheid (getrouwheid en rechtmatigheid) van de kosten inzake de levering van de ZIN – jeugd en ZIN – Wmo van € 2.027.600 respectievelijk € 704.500. Deze onzekerheden wegen wij mee in ons oordeel bij de jaarrekening van de gemeente.

PGB's

De Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) heeft over 2024 een verklaring met beperking bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en een goedkeurende verklaring voor de Wmo ontvangen. Evenwel ziet deze verklaring niet toe op de prestatielevering. Hierdoor is vanuit de SVB geen 100% zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten. De gemeente heeft evenwel zelf aanvullend onderzoek uitgevoerd om vast te stellen of de kosten nauwkeurig verantwoord zijn. Uit onze beoordeling van dit onderzoek concluderen we dat de kosten PGB getrouw verantwoord zijn in de jaarrekening 2024.

4. Belangrijkste bevindingen

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder de staat van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2024 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat in materiële zin de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de eisen vanuit het BBV.
Fraude	Fraude en de frauderisicoanalyse is een steeds belangrijker thema. In de paragraaf bedrijfsvoering besteed u aandacht aan deze onderdelen. Wij zien dit als een zeer positieve toevoeging.

4. Belangrijkste bevindingen

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4. Belangrijkste bevindingen

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2024 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichting geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben die onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

5

Bevindingen interne beheersing

5. Interne beheersing

Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2024 hebben wij op 23 januari 2025 een management letter uitgebracht. Deze hebben wij op 4 februari 2025 besproken met de auditcommissie. U heeft als raad een extract van de management letter ontvangen in de vorm van de board letter d.d. 29 januari 2025.

Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening.

Wij hebben in onze management letter gerapporteerd dat wij zien dat de gemeente belangrijke verbeterlagen heeft gemaakt, waardoor vijf van de elf eerder gerapporteerde bevindingen zijn afgewikkeld. Denk hierbij aan de periodieke controle van de volledigheid van de parkeeropbrengsten, controle op salarismutaties door de teamleider A&I, de aanscherping van het beleid en monitoring hierop in het inkoop- en subsidieproces (zowel ontvangen als uitgaande). Er resteren nog belangrijke verbeterpunten die de effectiviteit en efficiency verder kunnen versterken. De keuze van de gemeente Doetinchem om de (rest) risico's rondom prestatielevering te accepteren is een belangrijke afweging. Deze keuze is namelijk niet zonder risico's en vereist een heldere vastlegging, monitoring en communicatie om mogelijke negatieve gevolgen te beheersen. Wij hebben het college geadviseerd om de voorgestelde keuzes te heroverwegen en hiermee een balans te vinden tussen efficiëntie, risicoacceptatie en verantwoording. Te meer omdat uit interne onderzoeken blijkt dat de onderbouwing van de prestatielevering in voorkomende gevallen ook nog te wensen overlaat. We hebben daarbij in overweging gegeven om met betrekking tot de onderbouwing van de prestatielevering een minimumbedrag te implementeren.

5. Interne beheersing

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Onze controle was en is niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen specifieke opdracht van het management ontvangen. Evenwel wordt IT een steeds belangrijker onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee ook van de jaarrekening-controle.

Uit onze IT-audit komt naar voren dat om optimaal gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden die de automatiseringsomgeving biedt in het kader

van de interne beheersing, er nog diverse verbeteringen mogelijk c.q. noodzakelijk zijn.

Voor zowel Key2Financiën (financiële administratie) alsook Suites voor het Sociaal Domein (subadministratie sociaal domein) zien deze toe op autorisatie (wie mag wat?). Hiervoor is het belangrijk om een functie-autorisatiematrix op te stellen (SOLL positie) en om deze te hanteren bij het periodiek uitvoeren van een zichtbare controle op de ingerichte autorisaties op netwerkniveau (IST). Daarnaast geldt voor Key2Financiën dat er in hoge rechten zijn toegekend aan een niet onafhankelijke functionaris. Voor Key2Financiën, InvoicelN en Motion geldt dat ook nog verbeteringen mogelijk zijn met betrekking tot wijzigingsbeheer. Voordat een wijziging in de applicatie wordt doorgevoerd, hebben wij het college geadviseerd om ten aanzien van de bedrijfsvoering een risico inschatting te maken. Mogelijke risico's kan het college hiermee van tevoren ondervangen. Daarnaast hebben wij het college geadviseerd gebruikers actief te betrekken bij de beoordeling van de wijziging. Zij hebben inzicht in de mogelijke veranderingen ten aanzien van de bedrijfsprocessen.

5. Interne beheersing

Samengevat stellen wij dat op de door ons geïdentificeerde aandachtsgebieden van automatisering nog verbeteringen mogelijk c.q. noodzakelijk zijn. Enerzijds in verband met de risico's die er mee samenhangen. Anderzijds om de IT-omgeving de bedrijfsvoering zo goed mogelijk te laten faciliteren. Dat laatste betreft ook het in de toekomst kunnen steunen op interne beheersingsmaatregelen. Wij hebben het college het college geadviseerd prioriteit te geven aan het implementeren van verbeteringen.

Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

Bevestiging onafhankelijkheid

Wij zijn van mening dat wij onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming niet is aangetast, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Hierbij bevestigen wij dat wij geen geschenk en/of een persoonlijke uiting van gastvrijheid van uw gemeente hebben ontvangen met een waarde van meer dan honderd euro.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten;

- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder de beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- In- en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie.

Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

6. Overige onderwerpen

Aanpassing BADO en BBV

Op 16 april jl. is de aanpassing van Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) gepubliceerd in de Staatscourant. Daarmee komt er een einde aan de imperfecte wet- en regelgeving, die ontstond met het aanpassen van de Gemeentewet. Met die aanpassing werd geen rechtmatigheidsoordeel meer van de accountant gevraagd. Ter vervanging zou in de jaarrekening van de decentrale overheden op grond van aangepaste wet- en regelgeving met ingang van 2023 een rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO en BBV) was hierop echter nog niet aangepast.

In de aanpassing van BADO is echter nog een belangrijke wijziging opgenomen: de maximale goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden (dus samen 4%) wijzigt met ingang van boekjaar 2025 in een maximale goedkeuringstolerantie van 2% voor afwijkingen. Met afwijkingen worden zowel fouten als onzekerheden bedoeld. Daarnaast wijzigt ook de

grondslag voor de goedkeuringstolerantie van *lasten inclusief toevoegingen aan de reserves* naar *lasten exclusief toevoegingen aan de reserves*. De lat komt daarmee voor uw organisatie dus hoger te liggen.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat deze met ingang van 2025 maximaal 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves mag bedragen, waar dat in 2023 en 2024 nog maximaal 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves mocht zijn.

Om deze wijzigingen goed in de organisatie in te bedden adviseren wij u om te kijken of aanpassing van de financiële verordening, de controleverordening, het controleprotocol en het interne controleplan aan de orde is.

6. Overige onderwerpen

Duurzaamheidsverslaggeving: last of must have?

De eisen rondom duurzaamheidsverslaggeving (Corporate Sustainability Reporting Directive) voor bedrijven zijn de afgelopen jaren zeer actueel geworden. Hoewel op dit moment ter discussie staat welke bedrijven wanneer verplicht moeten gaan rapporteren, is de ontwikkeling echt ingezet.

Ongeacht de precieze kaders van de wettelijke verplichting onderkennen bedrijven dat rapporteren over hun prestaties rondom milieu (**E**nvironment), mensen (**S**ocial) en governance (**G**) ook aanzienlijke voordelen kan opleveren, zeker daar waar eindgebruikers of andere belanghebbenden hier grote waarde aan hechten. Voor de publieke sector gelden er nog zeker geen verplichtingen en de verwachting dat die er snel gaan komen is er ook niet. Tegelijkertijd vinden we het begrip 'duurzaamheid' terug in vrijwel elk coalitieakkoord, programmabegroting of jaarstukken. Ook zaken als de Regionale Energie Strategie (RES), Brede Welvaart en de relatie tussen inwoners en publiek bestuur ontbreken niet, stuk voor stuk onderdelen van ESG (Environment, Social, Governance). Het rapporteren ten aanzien van duurzaamheid is dus niet iets wat bij nul begint. De gemeente heeft in de jaarstukken 2024 hier ook al heel proactief op voorgesorteerd.

Onlangs hebben wij een webinar gehouden voor de publieke sector. Duurzaamheidsverslaggeving kwam hierin ook aan de orde. In dit webinar spraken Michiel Ellens, business developer decentrale overheid van de BNG, en David Zijlmans, partner Business Advisory van Baker Tilly, over dit onderwerp. Bij een poll onder de deelnemers aan het webinar blijkt dat van de populatie van gemeenten, waterschappen en provincies, 40% een zelfstandig programma duurzaamheid heeft opgenomen in de P&C documenten. In 26% van de aanwezige populatie wordt gebruik gemaakt van een paragraaf duurzaamheid. De overige 34% heeft geen specifiek onderdeel in begroting en jaarrekening opgenomen.

Michiel Ellens gaf aan dat de BNG, als belangrijke financier van de decentrale overheid, te maken heeft met de verplichtingen vanuit de EU om zorg te dragen voor sustainable finance/duurzame financiering. Dat betekent dat de bank ook inzicht moet hebben en inzicht moet verstrekken in haar jaarverslag of het geld dat als financiering beschikbaar wordt gesteld ook bijdraagt aan de doelstellingen van het verdrag van Parijs (zoals halvering van de CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990). Het zou zelfs zo kunnen zijn dat financiering van duurzame initiatieven goedkoper wordt en financiering van niet-duurzame initiatieven duurder wordt voor de decentrale overheid.

6. Overige onderwerpen

Kortom op korte of iets langere termijn zal de BNG (en dit geldt ook voor andere banken) inzicht willen krijgen in de duurzaamheidsprestaties van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.

David Zijlmans ging in op mogelijke instrumenten die kunnen worden ingezet om de duurzaamheidsprestaties in kaart te brengen. Hij riep daarbij op om selectief te zijn, zeker in het begin, start bij zaken die al meetbaar zijn en dus ook kunnen worden gerapporteerd. Maak ook gebruik van bronnen en data die al beschikbaar zijn. Wees daarbij alert dat een publieke organisatie enerzijds te maken heeft met de prestaties van de eigen organisatie, maar anderzijds ook de prestaties van het eigen areaal kan beïnvloeden door gerichte beleidsvorming. Landelijk zijn er meerdere initiatieven rondom duurzaamheidsverslaggeving door de decentrale overheid. Zo is er een

handreiking aangeboden aan de commissie BBV, de commissie BADO en het Ministerie van BZK. Wij hebben als Baker Tilly zelf een ESG Overheidskompas ontwikkeld, waarin wij onze expertise vanuit de rapporteringsverplichtingen voor het bedrijfsleven hebben ingezet om tot een overheidsvariant te komen. In dit ESG Overheidskompas komen ook de welbekende 3W-vragen aan de orde:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Zo sluit dit ESG Overheidskompas naadloos aan op de richtlijnen voor de programmabegroting en -verantwoording.

En dan wilt u natuurlijk nog het antwoord op de vraag: duurzaamheidsverslaggeving een last of een must have? – In onze overtuiging een must have voor de publieke sector. Daarbij uitdrukkelijk de kanttekening: stel alleen doelstellingen daar waar je ook significante invloed op kan uitoefenen, draag dan ook zorg voor de juiste brondata en stuur op basis van de uitkomsten. Dan is het een must have voor beleidsontwikkeling.

6. Overige onderwerpen

Grip op grote projecten

Grote projecten komen vooral voor bij (lokale) overheden: waterschappen, gemeenten, provincies. In een snel veranderende wereld beïnvloeden interne en externe factoren de uitvoering van grote projecten. Budgetoverschrijdingen en vertragingen liggen op de loer, maar met een sterke voorbereiding en strategische sturing zet je risico's om in kansen. Transparantie over je projectdoelen en (samen)werkprocessen geven je grip. De juiste strategische aanpak maakt grote projecten succesvol en toekomstbestendig.

In het kader van natuurlijk advies delen wij praktische inzichten met u om te zien hoe dit er in de praktijk uit ziet. In [dit praktijkverhaal](#) vertellen we over het omvangrijke Zeeuwse project 'Dijkversterking Hansweert', dat binnen tijd én budget wordt uitgevoerd.

6. Overige onderwerpen

Audit Wet politiegegevens (Wpg)

Zet uw organisatie opsporingsambtenaren in? Heeft u als gemeente boa's in dienst? In dat geval zijn de Wet politiegegevens (Wpg) en Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren (Bpg boa) waarschijnlijk voor uw organisatie van toepassing. Wij informeren u graag over de auditplicht.

Verschil Wpg en AVG?

Bij specifieke taken op het gebied van opsporing is voor de beveiliging van persoonsgegevens de Wet politiegegevens van toepassing, niet de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De Wpg komt in grote lijnen overeen met de AVG. Toch zijn er ook belangrijke verschillen. Het meest in het oog springende verschil is de auditplicht op de gegevensverwerking bij opsporingstaken. Jaarlijks bent u verplicht om een interne Wpg audit uit te voeren. Eenmaal in de vier jaar dient uw organisatie een externe Wpg audit uit te laten voeren. De diepgang van de externe Wpg audit betreft opzet, bestaan en werking.

Hoe ziet de cyclus eruit?

Wpg-audit 2024

In 2025 dient de externe Wpg audit over 2024 te worden uitgevoerd. Uiterlijk 1 maart 2026 dienen Boa-werkgevers de Wpg assurance rapportage over 2024 in te leveren bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Het is van belang dat uw organisatie tijdig de Wpg audit laat uitvoeren. Baker Tilly voert bij een groot aantal organisaties in de publieke sector de Wpg audit uit. Graag gaan wij met uw organisatie in gesprek over de Wpg audit en op welke wijze Baker Tilly u hierbij kan ondersteunen.

Bijlagen

Bijlage A: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2025 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
D10	Volwasseneneducatie			
D11	Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie			
D12	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024			
D12A	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
E19	Regeling specifieke uitkering uitvoeringspilots Ruimtelijke Adaptatie tweede tranche			
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):

Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:

Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2025 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E58B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem overbruggingsjaar 2021 (SiSa tussen medeoverheden)			
E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022			
E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022 (SiSa tussen medeoverheden)			
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			
E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023 (SiSa tussen medeoverheden)			
F52	Eenmalige specifieke uitkering in verband met de uitvoeringen een pilot ten behoeve van overstappers tekortsectoren			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024			
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2024			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2023			
G2A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet totaal 2023			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T(exclusief BOB) _gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) totaal 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T-1 (exclusief BOB) totaal 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T-1 (exclusief BOB) totaal 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G3A	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T gemeentedeel 2024			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2024			
G4A	Tozo 1 fundamentele rechtmatigheidseisen totaal 2023			
G4A	Tozo 1 belangrijke rechtmatigheidseisen totaal 2023			
G4A	Tozo 2 totaal 2023			
G4A	Tozo 3 totaal 2023			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4A	Tozo 4 totaal 2023			
G4A	Tozo 5 totaal 2023			
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2023			
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar 2023			
G4A	Tozo 4 totaal 2023			
G4A	Tozo 5 totaal 2023			
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2023			
G10	Wet inburgering gemeentedeel 2024			
G12	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2024			
G12	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
G12A	Gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):

Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:

Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			
G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2024			
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
H35	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026			
J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls			
J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen			
J47B	Volkshuisvesting (SiSa tussen medeoverheden)			
J55	Aanpak energiearmoede			
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen en eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma			
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
J109	Meerjarige regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
J113	Ontwikkeling, realisatie en werking Flexcity			
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen			
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage B: Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen wordt verstrekt aan het college en wordt als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat.

Fouten	Aard van de controleverschillen	
	Geen indexering woningbouwcomplexen	€ 219.000
	Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	€ 219.000
	Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	€ 0
	Totaal	€ 219.000
Onzekerheden	Aard van de controleverschillen	Getrouwheid
	Prestatielevering Jeugdwet – zorg in natura	€ 2.027.600
	Prestatielevering Wmo – zorg in natura	€ 704.500
	Totaal onzekerheden	€ 2.732.100

Contact

M.C.J.M. (Marc) Bekker RA
Extern accountant

T +31 (0)6 15 30 36 59
m.bekker@bakertilly.nl

Postbus 508 8000 AM ZWOLLE

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

